

ZPRÁVY

RNDr. PhMr. Ernest Alt – in memoriam

(*15. 12. 1921 Levice – †7. 4. 2022 Levice)

Slovenská farmaceutická spoločnosť (SFS) s hlbokým zármutkom oznamuje, že zomrel jej Čestný člen SFS pán RNDr. PhMr. Ernest Alt.

Zosnulý kolega v rokoch 1948 až 1951 vyštudoval odbor farmácie na Lekárskej fakulte Slovenskej univerzity v Bratislave a stal sa artis pharmaceuticae magistrum – PhMr. Po promócií nastúpil do lekáreň Čierny orol (známa ako Bolemanová lekáreň) v Leviciach, ktorej sa v roku 1953 stal správcom. V nej sa stal v roku 1955 aj styčným lekárnikom.

V tejto pozícii v roku 1957 naviazal spoluprácu s Výskumným lekárnickým strediskom v Prahe, neskôr premenovaným na Rozvojové lekárnické stredisko (RLS), a stal sa jeho členom ako expert za Slovensko. V ňom aktívne spolupracoval s viacerými odborníkmi najmä s Vladimírom Smečkom.

V roku 1956 sa stal vedúcim lekáreň Koruna v Leviciach, ktorá bola avšak v dezolátnom stave, a preto si predsavzal za svoju prvoradú úlohu ju zrekonštruovať a prestavať. Alt v úzkej spolupráci s Tiborom Melicherčíkom z FaF UK vypracoval veľkolepý projekt na jej rekonštrukciu. Tento ich projekt bol schválený a do prvej polovice augusta v roku 1968 realizovaný. Lekáreň Koruna bola vtedy najmodernejšia lekáreň v Československu.

Keď v roku 1960 došlo k reorganizácii zdravotníctva a vznikol Okresný ústav národného zdravia v Leviciach PhMr. Alt sa stal okresným lekárnikom okresu Levice. Do jeho kompetencií pribudlo odborné riadenie lekární, odborné vedenie ich vedúcich pracovníkov v Leviciach, lekární v Bátovciach, Pukanci, Tlmačoch, Šahách, Tekovských Lužanoch, Želiezovciach, Pohronskom Ruskove, Farnej, Demandiciach a výdajňa liekov Levice. Postupne v nich zabezpečoval ich prestavbu a materiálo-technické vybavenie. Funkciu okresného lekárnika zastával úspešne do roku 1984, kedy odišiel do dôchodku.

V roku 1969 predložil PhMr. Ernest Alt na FaF UK rigoróznou prácu *Komplexné zásobovanie zdravotníckym materiálom v ÚNZ*, na základe ktorej sa po jej obhajobe a zložení predpísaných skúšok stal doktorom prírodovedy – RNDr.

Bol úspešným zlepšovateľom, ktorý podal viac ako 50 zlepšovacích návrhov realizovaných vo farmaceutickej praxi. Za túto činnosť mu bolo v roku 1978 udelené

Čestné uznanie a titul „Najlepší vynálezca zdravotníctva SSR“.

Od malička mal záľubu v histórii a túto vlastnosť u seba rozvíjal a svojou neúnavnou iniciatívnou a systematickou prácou sa vypracoval aj na historika farmácie. Do roku 1984 dokončil a vydal dielo *Dejiny farmácie okresu Levice 1664–1984*, v ktorom stručnou a výstižnou formou zhrnul vývoj lekární a popísal najdôležitejších lekárníkov, ktorí pracovali v lekárnach Levického okresu.

Pri príležitosti 100. výročia založenia nemocnice v Leviciach so spolupracovníkmi E. Bábom a L. Huljakom napísal a vydal *Dejiny levickej nemocnice 1885–1985*. Obe tieto diela významnou mierou zdokumentovali vývoj farmácie a medicíny v Tekovskom regióne.

V roku 2004 dokončil a v časopise *Acta musei Tekovensis Levice* uverejnil obsiahlu štúdiu *Príspevok k dejinám včelárstva v okrese Levice*, v ktorej zhrnul vývoj včelárstva v regióne Levíc od roku 1714 do roku 1993.

Okrem toho uverejnil sériu článkov *Pochôdzka levickým cintoríni* a *O čom hovoria levické zvony*, ktoré sa tešili mimoriadnej pozornosti obyvateľov Levíc a ich okolia.

Mal sklon k obdivu starých vecí, ktoré používali naši predkovia. Tieto jeho vlastnosti sa v plnej miere u neho prejavili po promócií, keď nastúpil ako magister do lekáreň Čierny orol v roku 1951. Keď vyšlo nariadenie riaditeľa Mediky o vyradení a likvidácii obsolentných liečiv a liekov, nepotrebných pomôcok a zariadení, dojednal s riaditeľom odkúpenie likvidovaných predmetov za zostatkovú cenu. Získané predmety hlavne z lekáreň z roku 1823 odborne ošetril, zakonzervoval, katalogizoval, opatril odborným komentárom a odborne uskladnil. Tieto ponúkol riaditeľovi Tekovského múzea v Leviciach, vypracoval odborný scenár ich expozície, ktorý postupne v múzeu realizoval. Slávnostne otvorenie farmaceutickej expozície v Tekovskom múzeu umiestneného v priestoroch Levického hradu bolo 8. novembra 1971. Dr. Alt týmto významne prispel k vývoju a stavu muzeológie v Československu.

RNDr. PhMr. Ernest Alt okrem farmácie bol i významným apidológom (vo vednom odbore zaoberajúcim sa včelou a včelárstvom). Ako praktický chovateľ včiel vybudoval vzornú včelnicu v osade Horša pri Leviciach. Na nej experimentoval s chovom včelích matiek, tech-

nológiou produkcie včelích produktov a ich biologickými účinkami, prijímal včelárske exkurzie, pre ktoré ochotne ako lektor prednášal a poskytoval odbornú a poradenskú činnosť. Bol autorom desiatich zlepšovacích návrhov týkajúcich sa praktického včelárstva. Dlhé roky bol členom výboru, neskoršie predsedom a Čestným členom Základnej organizácie Slovenského zväzu včelárov (SZV) v Leviciach. Za prácu v tejto záujmovej organizácie bol ocenený Zlatou a Fandlyho medailou a stal sa aj jej Čestným členom SZV. V roku 2014 bol uvedený do Siene slávy SZV v Bratislave.

V roku 1953 sa stal členom Slovenskej odbočky Farmaceutickej sekcie Československej lekárskej spoločnosti J. E. Purkyně, ktorá sa neskoršie stala dnešnou Slovenskou farmaceutickou spoločnosťou. Angažoval sa v jej Lekárnickej sekcii a spolupracoval najmä s Milanom Lehkým, ktorý vtedy bol predsedom tejto sekcie. V roku 1972 zorganizoval 1. lekárnické dni na tému „Racionalizácia a výstava lekárni na Slovensku“, ktoré sa konali v Leviciach. Týmto sa vytvoril základ tradície

ich konania, ktorá trvá a je akceptovaná a aktuálna dodnes. Za výchovno-vzdelávaciu, vedecko-výskumnú a organizátorskú prácu mu udelili diplom a titul „Čestný člen Slovenskej farmaceutickej spoločnosti“, stal sa laureátom jej Weberovej ceny, bola mu udelená Medaila PhMr. Vladimíra Jána Žuffu a Medaila PhMr. Jána Halašu.

V roku 2016 sa stal Čestným občanom mesta Levíc, za mimoriadne zásluhy, celoživotné aktivity v oblasti farmácie, v múzejníctve, v historiografii, včelárstva a v oblasti komunálnej politiky.

Historici farmácie mu prisúdili titul všestranný lekárnik, na ktorý bol veľmi hrdý.

Zomrel 7. apríla 2022 v Leviciach po dovŕšení 100 rokov a 4 mesiacoch. Posledná rozlúčka s ním sa konala 12. apríla 2022 na cintoríne v Leviciach.

Češť jeho skvelej pamiatke.

Dr.h.c. prof. RNDr. Jozef Čižmárik, PhD.